

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

گروه مشاوره ویرانموزی آکو
۸ مهر ۱۴۰۱

Tel egram:@AzmonVIP

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۲۱۰۰

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

Tel egram:@AzmonVIP

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طرحان	نام درس
محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم تونندهجانی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، جواد زنگنه قاسم آبادی، علیرضا عبدی، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان	ریاضی و آمار
نسرین جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیایی	اقتصاد
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سیدعلیرضا علویان، فرهاد علی نژاد، مجتبی فرهادی، کاظم کاظمی، یاسین مهدیان، حسینعلی موسی زاده، رضا نوروزیگی	علوم و فنون ادبی
روح اله اصغری، نوید امساک، ولی برجی، محمد جهان بین، حسین رضایی، اسماعیل علی پور، کاظم غلامی، حمیدرضا قائد امینی، مرتضی کاظم شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، سیدمحمدعلی مرتضوی، علی محسن زاده، رضا معصومی، پیروز وچان	عربی زبان قرآن
آزیتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی	جامعه شناسی
نیما جواهری، محمد رضایی بقا، کیمیا طهماسبی، حسن صدری	فلسفه و منطق
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد	روان شناسی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	مهدی ضیایی	سارا شریفی	فاطمه صفری
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان، سیدعلیرضا علویان، امیرحسین واحدی
جامعه شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری
عربی زبان قرآن	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساک	سید محمدعلی مرتضوی، نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل علی پور
فلسفه و منطق	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی بقا	کیمیا طهماسبی، محمد رضایی بقا	فرهاد علی نژاد
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد، فاطمه صفری

گروه فنی و تولید

Tel egram:@AzmonVIP

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف چین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

(امیر زرنروز)

اگر p درست باشد $\sim p$ نادرست است و $(p \Rightarrow \sim p)$ هم نادرست می شود ولی اگر p نادرست باشد $\sim p$ درست بوده و $(p \Rightarrow \sim p)$ هم درست خواهد بود؛ پس گزاره $(p \Rightarrow \sim p)$ همواره هم‌ارز با $\sim p$ است. در مورد $(\sim q \Rightarrow q)$ برعکس است؛ یعنی اگر q درست باشد کل گزاره درست و اگر q نادرست باشد کل گزاره نادرست است؛ پس گزاره $(\sim q \Rightarrow q)$ هم‌ارز با q است، لذا ارزش کل گزاره متن سؤال هم‌ارز با $\sim p \wedge q$ خواهد بود.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۲- گزینه «۴»

(امیر زرنروز)

گزاره p نادرست است، چون مثلاً $\left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4}$ است و می‌دانیم $\frac{1}{4}$ کوچکتر

از $\frac{1}{4}$ است. گزاره q درست است؛ پس داریم:

$$(\sim q \Rightarrow \sim p) \equiv (\sim T \Rightarrow \sim F) \equiv (F \Rightarrow T) \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۳- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

در گزینه «۲» برد بیش از یک عضو دارد و ثابت نیست.

به‌عنوان مثال:

$$x = 2 \rightarrow f(x) = \sqrt{2}$$

$$x = 3 \rightarrow f(x) = \sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۴- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

ابتدا مقدار a را به‌دست می‌آوریم:

$$f(0) = -2(0) + 1 = 1$$

$$f(-1) = (-1) + 3 = 2$$

$$\Rightarrow a = 2 + 1 = 3$$

مقدار تابع به‌ازای $a = 3$ برابر است با:

$$f(a) = f(3) = (-2 \times 3) + 1 = -5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۵- گزینه «۴»

(مهمر بفرایی)

ابتدا تابع‌های f و g در دامنه $-1 \leq x < 1$ را به‌صورت چندضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$g(x) = \begin{cases} -1, & -1 \leq x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ 1, & 0 < x < 1 \end{cases}$$

$$f(x) = \begin{cases} -1, & -1 \leq x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ 0, & 0 < x < 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (f+g)\left(\frac{1}{2}\right) = 1 \\ (f+g)\left(-\frac{1}{2}\right) = -2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = -\frac{1}{4}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

۶- گزینه «۴»

(مهمر بفرایی)

ابتدا دامنه تابع $\frac{g}{f}$ را به‌دست می‌آوریم:

$$D_{\frac{g}{f}} = D_g \cap D_f - \{x \mid f(x) = 0\}$$

$$= \{2, 3\} - \{2\} = \{3\}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{g}{f}\right)(3) = \frac{g(3)}{f(3)} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{g}{f} = \left\{ \left(3, \frac{1}{2}\right) \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۳)

۷- گزینه «۳»

(امیر زرنروز)

شاخص بهای کالاها و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی ندارد و افزایش آن نشان‌دهنده بالا رفتن هزینه کالاهاست.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۸- گزینه «۳»

(مهمر بفرایی)

$\left[\frac{x}{4}\right]$ (میانگین تعداد کلمات جمله + درصد کلمات دشوار) = شاخص پایه آموزش

$$= \left[\frac{(3+8) \times 0}{4}\right] = \left[\frac{4}{4}\right] = 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه ۶۲)

۹- گزینه «۴»

(ممر بهیری)

فرض کنیم که x هزار نفر شغل جدید ایجاد شود:

$$10 - 8 = 2 \text{ (۲ هزار نفر بیکارند)}$$

$$\frac{2-x}{10} \times 100 = 5 \Rightarrow 2-x = \frac{5}{10} \Rightarrow 2-x = 0.5$$

$$\Rightarrow x = 1.5 \text{ هزار نفر}$$

بنابراین باید ۱۵۰۰ شغل جدید ایجاد شود.

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۱۰- گزینه «۳»

(ممر بهیری)

ابتدا مقدار میانگین \bar{x} و \bar{y} را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+4+5}{5} = 3$$

$$\bar{y} = \frac{15+14+18+23+25}{5} = 19$$

معادله خط گذرا از دو نقطه $\begin{bmatrix} 3 \\ 25 \end{bmatrix}$ و $\begin{bmatrix} 5 \\ 19 \end{bmatrix}$ را می‌نویسیم:

$$m = \frac{25-19}{5-3} = \frac{6}{2} = 3$$

$$y - 25 = 3(x - 5) \xrightarrow{x=6} y - 25 = 3(6 - 5)$$

$$\Rightarrow y = 3 + 25 = 28$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۲»

(مجتبی قهره‌اری)

تشریح موارد نادرست:

«ب»: نثر کتاب المعجم، در مقدمه مصنوع و در اصل کتاب، ساده و عالمانه است.

«د»: این کتاب شرح احوال بیش از صد تن از «شاعران» ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۳۶ و ۶۰)

۱۲- گزینه «۳»

(سینعلی موسی‌زاده)

اعتقاد به قضا و قدر از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است که در این بیت دیده می‌شود. بیت سروده حافظ شیرازی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این بیت به معنی بیشتر توجه شده و پیام آن در تک‌بیت خلاصه شده است که هر دو از ویژگی‌های فکری سبک هندی هستند و اسلوب معادله دارد که از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است. بیت از صائب است.

گزینه «۲»: استفاده از واژه‌های عامیانه (خمیازه) و مضمون‌سازی (خمیازه کشیدن گل)، به ترتیب از ویژگی‌های زبانی و فکری سبک هندی هستند. بیت سروده بیدل دهلوی است.

گزینه «۴»: «می‌شود، چه کنم؟» ردیفی طولانی و خوش‌آهنگ است که از ویژگی‌های ادبی سبک هندی است. ضمناً ترکیب «پاس نفس» هم ترکیبی نو است که مضمونی بدیع ساخته است و در سبک هندی بیشتر دیده می‌شود. بیت از صائب تبریزی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۷، ۳۸ و ۸۱ تا ۸۳)

۱۳- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت گزینه «۱» فاقد تشبیه و استعاره است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تشبیه: «مفتی عقل» / فاقد استعاره

گزینه «۳»: تشبیه: «چون سوسن» / فاقد استعاره

گزینه «۴»: تشبیهات: ماه هستی، سروقد، سرو هستی و ماه‌سیما / فاقد استعاره

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۴»

(کاظم کاظمی)

منادا واقع شدن «آفتاب» استعاره مکنیه و تشخیص است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سرو» در مصراع دوم استعاره مصرحه از یار شاعر است.

گزینه «۲»: «ترگس» استعاره مصرحه از چشمان یار است.

گزینه «۳»: «ماه» استعاره مصرحه از معشوق شاعر است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۵- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

«کمر بسته بودن قلم»: استعاره مکنیه / فاقد مجاز. «جهان» در معنای حقیقی خود به کار رفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «صد» مجاز از کثرت و زیادی / «لعل» استعاره از لب

گزینه «۲»: «ترک جام» مجاز از ترک شراب‌نوشی / فاقد استعاره

گزینه «۴»: «پا» مجاز از کف پا / انتقام‌گیری خار: استعاره مکنیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا علویان)

وزن این بیت «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است. وزن گزینه «۱»، مفتعلن مفتعلن مفتعلن؛ گزینه «۳»، مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن و وزن گزینه «۴»، مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد. فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد. ناتوی فرهنگی اشاره به استعمار فرانسه و کودتای نظامی مربوط به استعمار نو است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۶، ۲۱، ۲۴ و ۲۵)

۲۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

شبهات استبداد قومی با استبداد استعماری: هر دو دارای هویت غیراسلامی بودند.

روشنگری قرون هفدهم و هجدهم: عقل‌گرایی و نفی وحی ادبیات مدرن: منعکس‌کننده حالات روانی آدمیان در زندگی روزمره و این جهانی غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی در جامعه اسلامی: ممانعت از آشکار شدن کامل ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۹، ۳۱، ۴۰ و ۴۴)

۲۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد، در این صورت، چالش‌های جامعه جهانی نیز از نوع چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی خواهند بود.

در قرون وسطی، رفتارهای دنیوی، توجیه دینی می‌شد. حرکت‌های اعتراض‌آمیز رنسانس، به جای بازگشت به سوی حقیقت الهی انسان، به رویگردانی از نگاه معنوی منجر شد. بدین ترتیب، به جای حقوق فطری الهی انسان، حقوق طبیعی بشر شکل گرفت.

استعمار مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۵۲، ۵۵ و ۶۰)

۱۷- گزینه «۲»

(کاکم کاکمی)

وزن بیت گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن فعل

وزن ابیات سایر گزینه‌ها: فعولن فعولن فعولن فعولن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه ۶۴)

۱۸- گزینه «۴»

(یاسین مودریان)

این بیت، در وزن «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن» سروده شده است که وزنی همسان دولختی (دوری) به‌شمار می‌آید.

وزن سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (همسان تک‌پایه‌ای)

گزینه «۲»: مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن (همسان تک‌پایه‌ای)

نکته: صرفاً این‌که در پایان نیم‌مصراع‌های بیت مکث داشته باشیم، دلیل کافی برای دولختی بودن وزن بیت نیست؛ بلکه حتماً باید ارکان عروضی بیت، یک در میان تکرار شوند. (در پایان نیم‌مصراع‌های گزینه‌های «۱» و «۲»، مکث وجود دارد ولی وزن آن‌ها، همسان تک‌پایه‌ای است.)

گزینه «۳»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن (همسان تک‌پایه‌ای)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۸ تا ۹۲)

۱۹- گزینه «۳»

(مسن اصغری)

مردم‌گریزی: دوری از خلق (بیت ب)

انزوا: مرا از تنهایی به حلقه صحبت مخوان (بیت ج)

وارستگی: دست از جهان بشوی (بیت د)

مناعت طبع: چرا آبروی خود را پیش آدم‌های پست ببرم؟ (بیت الف)

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۲۰- گزینه «۱»

(مسن اصغری)

در بیت صورت سؤال حافظ می‌گوید اگر از لب معشوق امان بگیرد و مورد توجه او واقع شود، به مقام والای پادشاهی و بزرگی دست یافته است؛ این مفهوم از بیت گزینه «۱» نیز برداشت می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: گریان بودن عاشق در فراق یار

گزینه «۳»: قدرتمندی معشوق یا ممدوح

گزینه «۴»: بی‌نصیب بودن عاشق از معشوق

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۴۱)

۲۴- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

با تأمین شدن مواد خام مورد نیاز کشورهای غربی توسط کشورهای تحت نفوذ (استعمارزده) و تک‌محصولی شدن کشورهای استعمارزده، آن‌ها قدرت چانه‌زنی خود را در اقتصاد جهانی از دست دادند و این موجب وابستگی اقتصادی آنان به کشورهای استعمارگر شد، به دلیل این وابستگی مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل شد و انتقال ثروت به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا کرد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۲۵- گزینه «۱»

(آزیتا پیرقی)

محصول سرمایه‌داری از دیدگاه مارکس ← نظام طبقاتی اشتراک مالتوس و ریکاردو ← کمک به مستمندان را بیپوده می‌دانستند. با تکیه بر شعار آزادی راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد ← لیبرالیسم

چالش درون فرهنگی ← چالش بلوک شرق و غرب

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۶ تا ۷۸، ۸۰ و ۸۱)

۲۶- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

از مهم‌ترین عوامل وقوع این دو جنگ، رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری بود. دو جنگ جهانی، با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد. هیچ‌یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. بر این اساس این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند. با این همه، دو جنگ اول و دوم به کشورهای اروپایی و غربی محدود نشدند، بلکه همه جهان را درگیر خود ساختند. بعد از جنگ جهانی دوم نیز، صلحی پایدار برقرار نشد. جنگ ویتنام جهنمی‌ترین جنگ قرن بیستم نام گرفت. این جنگ زمانی آغاز شد که آتش جنگ کره به تازگی خاموش شده بود. در این دو جنگ، نیروهای آمریکا و شوروی در برابر یکدیگر صف‌آرایی کردند.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۶)

۲۷- گزینه «۳»

(آزیتا پیرقی)

مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم ← بحران زیست‌محیطی
 علت فروپاشی حکومت‌ها ← عدم کنترل بحران‌های اقتصادی
 نگاه دنیوی انسان مدرن ← نگاه دینی و معنوی به طبیعت را کودکانه می‌شمارد.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۵)

۲۸- گزینه «۱»

(آزیتا پیرقی)

با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی شکل گرفت ← منورالفکران غرب‌گرا
 به خطر غرب برای جوامع اسلامی توجه داشتند ← نخستین بیدارگران اسلامی

اعتراضات آنان از نوع اعتراضاتی بود که طی قرن بیستم در کشورهای غربی نسبت به عملکرد اقتصادی نظام‌های لیبرالیستی و سرمایه‌داری شکل گرفت
 ← نسل دوم روشنفکران

پیامد حکومت آنان در کشورهای اسلامی استبداد استعماری بود ←
 منورالفکران غرب‌گرا (نسل اول روشنفکران)

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پیر، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۱ تا ۱۱۳)

۲۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

انقلاب‌های آزادی‌بخش در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ در مقابل انقلاب اسلامی ایران، قطب‌بندی شرق و غرب را پشت سر گذاشت و یک قطب‌بندی جدید فرهنگی و تمدنی را به‌وجود آورد.

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پیر، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۳۰- گزینه «۳»

(ارغوان عبدالملکی)

دنیای غرب، صرف نظر از بحران‌های معرفتی و معنوی خود، برای تأمین نیازهای اقتصادی و سیاسی ناگزیر از مقابله با حرکت مستقلی است که در جهان اسلام شکل گرفته است و به این منظور فعالیت‌های زیر را انجام می‌دهد:

- مقابله نظامی و سیاسی از طریق حضور مستقیم؛ مانند آنچه در افغانستان و عراق رخ داده است.

- تصویرسازی خشن و غیرعقلانی از فرهنگ اسلامی از طریق سازمان‌دهی و شکل‌دهی جریان‌های تروریستی وهابی

- تفسیرهای سکولار از اسلام و حمایت از اسلام آمریکایی برای بدل‌سازی نسبت به انقلاب اسلامی

(پایه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پیر، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

عربی زبان قرآن (۲)

۳۱- گزینه «۴»

(روح الله اصغری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

«أَغْضُضُ مِنْ صَوْتِكَ»: صدایت را پایین بیاور (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «أَصَوْتُ»: قطعاً صدای (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «خَمِيرٌ»: خران (رد گزینه ۳). (ترجمه)

۳۲- گزینه «۱»

(ولی برهی - ابهر)

«لِ» (لام ناصبه): برای اینکه (رد گزینه ۴) / «بِنِظْفٍ» (مضارع معلوم): تمیز کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أَسَانَهُ»: دندان‌هایش (رد گزینه ۳) / «يَدْخُلُ فِيهِ»: وارد آن شود (رد گزینه ۲). (ترجمه)

۳۳- گزینه «۳»

(علی مفسن زاده)

«النَّصَائِحِ الْمُهَيَّمَةِ الَّتِي»: نصیحت‌های مهمی که (رد گزینه ۱) / «قَدَّمَهَا»: آن‌ها را اهدا کرده است (رد گزینه ۴) / «لَنَا الْمُعَلِّمُ»: معلم به ما (رد گزینه ۱) / «أَنْ نَقْتَصِدَ»: که صرفه‌جویی کنیم (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أَثْمَنُ»: ارزشمندترین (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۳۴- گزینه «۲»

(ولی برهی - ابهر)

«ترفته بود» (ماضی بعید): ما کان ذَهَبَ، ما کان قَدْ ذَهَبَ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «زندگی خود»: حیاته (رد گزینه ۴) / «مدرسه» (معرفه): المدرسة (رد گزینه ۴).

(ترجمه)

۳۵- گزینه «۲»

(مسین رضایی)

با ترجمه کردن مصراع صورت سؤال (هر کس آزموده‌ای را بیازماید پشیمان می‌شود!) درمی‌یابیم که این بیت و بیت گزینه «۲» هم‌مفهوم‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم بیت: روزگار همانند آموزگاری است که به انسان تجربه و علم می‌آموزد.

گزینه «۳»: مفهوم بیت: عاقل به انتخاب و اختیار خود، خود را به هلاکت نمی‌اندازد.

گزینه «۴»: مفهوم بیت: روز قیامت هر چه پنهان کرده‌ایم، آشکار می‌شود و گناه‌کاران رسوا می‌گردند.

(مفهوم)

۳۶- گزینه «۴»

(پیروز و جان)

غلط‌های سایر گزینه‌ها:

۱- تَسَاقَطُ (تَسَاقَطُ) ۲- يُسَاعِدُكَ (يُسَاعِدُكَ) ۳- مَاقِبِلًا (مَا قَبِلَ)

(ضبط حرکات)

۳۷- گزینه «۲»

(مهمر میوان‌بین - قاتنات)

واژه «أتقی» اسم تفضیل است. در گزینه «۱»، «أحبّ» اول فعل مضارع اول شخص مفرد است و «أحبّ» دوم فعل ماضی سوم شخص مفرد است؛ در گزینه «۳»، «خیر» چون اسم لای نفی جنس است لذا اسم تفضیل نمی‌باشد؛ و در گزینه «۴» هم «أحمق» بر عیب دلالت می‌کند.

نکات مهم درسی:

اگر وزن «أفعل، أفعی و أفلّ» بر زیبایی، عیب و رنگ دلالت کند اسم تفضیل محسوب نمی‌شود، بلکه صفت ساده است.

أحمق: نادان، اعمی: نابینا، أصمّ: ناشنوا

(قواعد اسم)

۳۸- گزینه «۲»

(کلام غلامی)

با توجه به ساختار و معانی عبارات، تنها گزینه «۲» می‌تواند شرطیه باشد:

۱) کسی که تو را تأیید کند زمانی که می‌داند تو دروغ می‌گویی، دشمن توست. (دقت کنید که «یعلم» بعد از یک قید زمان آمده و متعلق به آن است و «تکذب» نیز خبر آن محسوب می‌شود).

۲) هر کس تواضع را رفتار خود قرار دهد نزد مردم محبوب می‌شود. («جعل» فعل شرط و «یُصبح» جواب آن است).

۳) چه کسی درک کرده است که سختی‌های زندگی انسان را تقویت می‌کند. («تقوی» خبر «أن» است).

۴) کسی که با آنچه دارد به دیگران سود برساند بهترین بنده خداست.

(نوع جملات)

۳۹- گزینه «۲»

(ولی برهی - ابهر)

طبق تأکید کتاب زمانی که اسم نکره‌ای در یک عبارت به کار رود و همان اسم در ادامه عبارت همراه «ال» تکرار شود می‌توان در ترجمه «ال» از اسم‌های اشاره (این و آن) استفاده کرد. در گزینه «۱» «أفراساً» نکره است اما در ادامه، اسم همراه «ال» با اسم اشاره به کار رفته است. در گزینه «۲» «مفردات» نکره است و در ادامه، این اسم همراه «ال» به کار رفته است و می‌توان در ترجمه «المفردات» از (این یا آن) استفاده کرد. در گزینه «۳» «شابتاً» نکره است، اما در ادامه «الشباب» که جمع است و ارتباطی به «شابتاً» ندارد به کار رفته است و نمی‌توان در ترجمه آن، از اشاره استفاده کرد. در گزینه «۴» «البطاقة» معرفه به «ال» است و در ادامه عبارت، «بطاقة» به صورت نکره آمده است و ارتباطی با اسم قبلی ندارد.

(قواعد اسم)

۴۰- گزینه «۴»

(مفرد بیان بین- قناتات)

زمان فعل مضارع با حروفی نظیر «س»، «سوف» و «لن» به زمان آینده تبدیل می‌شود و با حرف «لم» به گذشته ساده منفی یا گذشته نقلی منفی تبدیل می‌شود و در اسلوب «کان + مضارع» هم به ماضی استمراری تغییر می‌یابد. نکته مهم درسی:

حرف «لم» را با ادات پرسشی «لم» اشتباه نگیرید؛ «لم» برای گذشته ساده منفی استفاده می‌شود، در حالی که «لم» برای پرسش به کار می‌رود.

(قواعد فعل)

فلسفه یازدهم

۴۱- گزینه «۳»

(کیمیا طوماسبی)

مسائل فلسفی از این جهت که فقط با عملیات فکری حل می‌شوند مشابه مسائل ریاضی هستند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۱۰)

۴۲- گزینه «۱»

(حسن صدری)

فیلسوفان تلاش می‌کنند قوانین و احکامی را که مربوط به خود هستی و وجود است به دست آورند؛ مثلاً بدانند که آیا در هستی قانون علیت جاری است یا نه. (نه کشف علت و معلول‌ها در موجودات طبیعی)

(فلسفه یازدهم، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۴۳- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

زندانیان داخل غار تنها چیزی که دیده‌اند فقط سایه‌هاست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آن‌ها سایه‌ها را واقعی می‌پندارند نه برعکس.

گزینه «۲»: زندانیان شناختی از اشیاء واقعی ندارند تا بخواهند بین آن‌ها و سایه‌ها تفاوت قائل شوند.

گزینه «۳»: آن‌ها به شرایط خودشان عادت کرده‌اند و از آن شرایط هم راضی هستند. چون شناختی از عالم خارج غار ندارند.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۵)

۴۴- گزینه «۳»

(حسن صدری)

عبارت صورت سؤال سخنی است از هراکلیتوس که پیرو آموزه او مبتنی بر وحدت اضداد است. او عقیده داشت که اموری که با هم ضد هستند، می‌توانند با یکدیگر جمع شوند؛ مثلاً دامنه کوه، هم سربالایی است و هم سرپایینی. درباره یک لیوان که تا نصف آن آب است، هم می‌توان گفت نیم لیوان خالی است و هم می‌توان گفت نیم آن پر است و این دو جمله تضادی با یکدیگر ندارند. پس وجود این اضداد است که جهان را می‌سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

۴۵- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» در مناظره استفاده شد، اما نتیجه مجادله آن است که ادعای ملتوس در بی‌اعتقادی سقراط به خدا نادرست است و او بی‌گناه است.

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۴۶- گزینه «۲»

(حسن صدری)

امر محسوس، امری است که با حواس یا ابزاری که با حواس کار می‌کنند قابل درک است.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه ۳۴)

۴۷- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسبی)

شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا توسط حس این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱)

۴۸- گزینه «۴»

(نیم پواهری)

هراکلیتوس، علاوه بر حس به عقل هم اهمیت می‌داد. او معتقد بود که شناخت حسی اعتبار دارد و ما وجود حرکت در این جهان را از طریق حس درمی‌یابیم و درک می‌کنیم.

(فلسفه یازدهم، نگاه به تاریخچه حس، صفحه ۵۹)

۴۹- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسبی)

کانت بر آن است که قوه ادراکی انسان تصوراتی مثل زمان و مکان و مفاهیمی مانند علیت را نزد خود دارد و آن‌ها را از راه حس و تجربه به دست نمی‌آورد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

۵۰- گزینه «۴»

(حسن صدری)

به اعتقاد ارسطو، شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط هستند اما عقل می‌تواند مانع این افراط و تفریط شود؛ البته شرط لازم برای چنین امری این است که خود عقل رشد کرده و به درجات مناسبی از معرفت دست یابد تا خودش دچار افراط و تفریط نشود.

(فلسفه یازدهم، انسان موجود افلاق‌گرا، صفحه ۱۷)

روان‌شناسی

۵۱- گزینه «۲»

(فرهار علی‌نژاد)
در مصاحبه، محقق ضمن گفت‌وگو و براساس پاسخ‌هایی که از مصاحبه‌شونده دریافت می‌کند، پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند؛ بنابراین، در این روش، جزئیات کار ضمن مصاحبه تعیین می‌شوند و از قبل معلوم نیستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۸)

۵۲- گزینه «۲»

(ممدیرضا توکلی)
سایر گزینه‌ها در مرحله‌ی بازیابی مشکل دارند و گزینه «۲» در مرحله‌ی آندوزش (ذخیره‌سازی).

دقت کنید که شکل‌نگرفتن ساختار مغز باعث ثبت‌نشدن خاطرات می‌شود؛ نه بازیابی‌نشدن آن‌ها.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۱)

۵۳- گزینه «۱»

(مهروی باهروی)
محرك هدف طراح سؤال چهارگزینه‌ای، در هنگام تشخیص و انتخاب گزینه‌ی دام «اشتباه دانش‌آموز» است. یعنی زمانی که گزینه‌ی دام به دست دانش‌آموز انتخاب شود، طراح به‌درستی محرك هدف خود را انتخاب کرده است؛ پس وضعیت «اصابت» محقق شده است. از سوی دیگر محرك هدف دانش‌آموز در مواجهه با گزینه‌ی دام «عدم انتخاب گزینه‌ی دام» است و اگر این گزینه را انتخاب کند، «هشدار کاذب» رخ داده است.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۷)

۵۴- گزینه «۳»

(ممدیرضا توکلی)
دقت کنید که در گزینه «۳»، چیزی بررسی و آزموده نشده و صرفاً براساس تفکرات یک نفر می‌باشد و دارای بنیان و شواهد عینی نیست. در واقع روش کسب معرفت در این گزینه شهود و دریافت درونی فرد است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۵۵- گزینه «۳»

(مهروی باهروی)
پردازش قالب در دوره‌ی کودکی «پردازش ادراکی» است. یعنی کودکان بیشتر تحت تأثیر ویژگی‌های ظاهری اشیاء قرار می‌گیرند تا ویژگی‌های کیفی؛ پس دخترخاله ۵ ساله سارا و سعید به سبب کودک بودن بیشتر تحت تأثیر بزرگی عروسک سارا قرار می‌گیرد تا گران‌قیمت بودن کنسول بازی سعید.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۸)

۵۶- گزینه «۲»

(مهروی باهروی)
اصولاً زمانی با مسئله مواجه می‌شویم که امکانات ما محدود باشد و زمانی احساس مسئله می‌کنیم که بدانیم هدف چیست. وقتی هدف روشن نباشد، درک ما از مسئله ناقص خواهد بود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۵۷- گزینه «۱»

(فرهار علی‌نژاد)
براساس معیار «تعداد اولویت‌ها» می‌توان تصمیم‌گیری را به انواع ساده و پیچیده تقسیم کرد.

در سبک اجتنابی، فرد قصد دارد تصمیم بگیرد، اما هیچ‌گاه تصمیم وی عملی نمی‌شود. به عبارت دیگر، فرد «دست دست می‌کند» و «کار امروز را به فردا می‌اندازد».

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۶)

۵۸- گزینه «۴»

(فرهار علی‌نژاد)
در فرایند مقابله، فرد ابتدا براساس برداشت اولیه‌ی خود، موقعیت را ارزیابی می‌کند (آیا خطری مرا تهدید می‌کند؟)، اگر پاسخ این سؤال مثبت باشد، فرد کنترل شخصی‌اش را ارزیابی می‌کند: آیا من می‌توانم برای تغییر موقعیت کاری انجام دهم؟ بعد از پاسخ به این سؤال اخیر است که روش‌های مقابله‌ای فرد برای کاهش فشار روانی فراخوانی می‌شوند.

در مورد گزینه «۲» باید گفت هر عامل فشارآوری را نمی‌توان به‌طورکلی حذف کرد؛ بلکه گاهی روش‌های مقابله‌ای در برابر فشارهای روانی مثل ازدست دادن یک فرد عزیز، فقط برای کاهش فشار روانی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۸)

۵۹- گزینه «۳»

(ممدیرضا توکلی)
نگرش نقش کنترل رفتار را به عهده دارد، اما انگیزه که میان انسان و حیوان مشترک است، نقش تعدیل و تنظیم رفتار را ندارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۱ و ۱۶۲)

۶۰- گزینه «۱»

(موسا عفتی)
فشار روانی چهار نوع علامت دارد که عبارت‌اند از:

- ۱- جسمانی
 - ۲- شناختی (ناتوانی در حل مسائل)
 - ۳- رفتاری (گریه‌کردن)
 - ۴- هیجانی (عصبانی شدن)
- مریم علائم شناختی، رفتاری و هیجانی را تجربه کرده است، اما علامت جسمانی ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۷)

ریاضی و آمار (۱)

۶۱- گزینه «۴»

(امیر زراندوز)

در معادله داده شده، داریم:

$$(10x - 6)^2 = 25 \Rightarrow 10x - 6 = \pm 5$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 10x - 6 = 5 \Rightarrow 10x = 11 \Rightarrow x = \frac{11}{10} \\ 10x - 6 = -5 \Rightarrow 10x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{10} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \text{تفاضل جوابها} = \frac{11}{10} - \frac{1}{10} = 1$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷)

۶۲- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

می‌دانیم مجموع ریشه‌های معادله درجه دوم $(ax^2 + bx + c = 0)$ از

$$\text{رابطه } x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} \text{ به دست می‌آید:}$$

$$\begin{aligned} (\Delta x_1 + \Delta x_2)^2 &= \left(\Delta \underbrace{(x_1 + x_2)}_{-\frac{b}{a}} \right)^2 = \left(\Delta \times \frac{-(-1)}{2} \right)^2 \\ &= \left(\frac{\Delta}{2} \right)^2 = \left(\frac{2}{5} \right)^2 = \frac{4}{25} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۶۳- گزینه «۱»

(امیر رضا ذاکر زاده)

$x = 3$ جواب معادله است، پس در آن صدق می‌کند.

$$\frac{a+x}{x+3} - 1 = \frac{5-x}{x-4} \xrightarrow{x=3} \frac{a+3}{3+3} - 1 = \frac{5-3}{3-4} \Rightarrow a = -9$$

حال $a = -9$ را در معادله قرار داده و آن را حل می‌کنیم تا جواب دیگر به دست آید.

$$\text{در مخرج مشترک ضرب می‌کنیم: } \frac{-9+x}{x+3} - 1 = \frac{5-x}{x-4} \xrightarrow{\times(x+3)(x-4)} \rightarrow$$

$$(-9+x)(x-4) - (x+3)(x-4) = (5-x)(x+3)$$

$$\Rightarrow x^2 - 13x + 36 - x^2 + x + 12 = 5x + 15 - x^2 - 3x$$

$$\Rightarrow x^2 - 14x + 33 = 0 \Rightarrow (x-3)(x-11) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 3 \\ x = 11 \end{cases}$$

هر دو جواب قابل قبول هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۶۴- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

با جای‌گذاری $\sqrt{2}-1$ جای x داریم:

$$f(\sqrt{2}-1) = \sqrt{-(\sqrt{2}-1)^2 - 2(\sqrt{2}-1) + 5}$$

$$= \sqrt{-(2-2\sqrt{2}+1) - 2\sqrt{2} + 2 + 5}$$

$$= \sqrt{-2+2\sqrt{2}-1-2\sqrt{2}+7} = \sqrt{4} = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۶۵- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

برای به‌دست آوردن دامنه با استفاده از برد کافی است که مقادیر موجود در

برد را به جای $f(x)$ قرار بدهیم و x مورد نظر را به‌دست آوریم:

y	$f(x) = 3x - 1$
۱	$3x - 1 = 1 \Rightarrow 3x = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{3}$
۳	$3x - 1 = 3 \Rightarrow 3x = 4 \Rightarrow x = \frac{4}{3}$
۵	$3x - 1 = 5 \Rightarrow 3x = 6 \Rightarrow x = 2$

$$D_f = \left\{ \frac{2}{3}, \frac{4}{3}, 2 \right\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۶۲)

۶۶- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

تابع y در نقطه‌ای با محور y ها (عرض‌ها) برخورد می‌کند که $x = 0$ باشد.

$$\left. \begin{aligned} y &= -2(x+2)^2 - 3 \\ x &= 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow y = -2(0+2)^2 - 3$$

$$= -2(4) - 3 = -11$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۶۷- گزینه «۲»

(امیر مضموریان)

در توابع درجه دوم $y = ax^2 + bx + c$ ، طول رأس سهمی برابر

$$\frac{-a}{2} = -2 \Rightarrow a = 4$$

$$\frac{-b}{2a} \text{ است؛ بنابراین:}$$

$$\Rightarrow y = x^2 + 4x$$

$$y = -x^2 - bx + 10 \Rightarrow x \text{ رأس سهمی} = \frac{b}{-2} = -2 \Rightarrow b = 4$$

$$\Rightarrow y = -x^2 - 4x + 10$$

در نمودار جابجایی متغیر سوم متناسب با مجذور شعاع دایره‌ها است. اما اگر شعاع دایره‌ها را دقیقاً متناسب با مقادیر متغیر سوم در نظر بگیریم اختلاف ظاهری اندازه دایره‌ها گمراه‌کننده خواهد بود.

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۷)

اقتصاد

۷۱- گزینه ۴»

(سارا شریفی)

الف) بررسی قسمت «الف» گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست است؛ کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

گزینه ۲: درست است.

گزینه ۳: درست است.

گزینه ۴: نادرست است؛ کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد.

ب) عبارت «نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.» به ویژگی پرنانگیزه بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

عبارت «منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.» به ویژگی سازمان‌دهنده بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

عبارت «پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.» به ویژگی ریسک‌پذیر بودن کارآفرینان موفق اشاره دارد.

ج) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش (سیاست پولی انقباضی) را به کار می‌گیرد.

یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرد، سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) است. در این روش بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به‌طور

مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

د) مردم برای حفاظت از پیشرفت‌های اقتصادی خود در مقابل ویروس فقر مسئولیت دارند. آن‌ها می‌توانند از طریق ایجاد نهادهای توانمندسازی، خیریه و کمک‌های مردمی و نیز تأسیس صندوق‌های قرض‌الحسنه و فعالیت‌های جهادی، از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری، محافظت کنند.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۶، ۹۰ و ۱۰۳)

برای به دست آوردن محل برخورد دو سهمی، ضابطه‌هایشان را مساوی هم قرار می‌دهیم:

$$x^2 + 4x = -x^2 - 4x + 10$$

$$2x^2 + 8x - 10 = 0 \xrightarrow{+2} x^2 + 4x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow (x+5)(x-1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -5 \end{cases}$$

x های به دست آمده را در یکی از سهمی‌ها جایگذاری می‌کنیم:

$$y = x^2 + 4x \Rightarrow \begin{cases} x = 1 : y = 5 \\ x = -5 : y = 5 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۶۸- گزینه ۳»

(مهم‌براهیم توزندهانی)

وقتی تعداد داده‌ها زوج باشد، میانگین دو داده وسط برابر می‌شود. در این‌جا با توجه به صورت سؤال و اینکه داده‌ها متمایز هستند، دو داده وسط چهارمین و پنجمین داده هستند. پس تعداد داده‌ها کلاً ۸ تا می‌باشند. بنابراین می‌توان نوشت:

$$\text{میانگین کل داده‌ها} = \frac{360}{8} = 45$$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۶۹- گزینه ۴»

(مهم‌بیرایی)

با توجه به نمودار نقطه‌ای و تعداد نقاط، ۱۲ داده داریم:

$$\bar{x} = \frac{2 \times 10 + 4 \times 11 + 12 + 2 \times 13 + 3 \times 14}{12} = \frac{144}{12} = 12$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{2(10-12)^2 + 4(11-12)^2 + (12-12)^2 + 2(13-12)^2 + 3(14-12)^2}{12}$$

$$= \frac{8 + 4 + 0 + 2 + 12}{12} = \frac{26}{12} = \frac{13}{6}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۵ و ۱۰۶)

۷۰- گزینه ۱»

(مهم‌بیرایی)

در نمودار راداری داریم:

$$\text{تعداد متغیرها} = \frac{360^\circ}{\text{زاویه بین دو شعاع متوالی}}$$

$$\Rightarrow \alpha = \frac{360^\circ}{9} = 40^\circ$$

۷۲- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و کالای B است که فرد می‌تواند بخرد.

در نقطه «ب» می‌توان ۳ عدد کالای A و ۴ عدد کالای B خرید، در نتیجه خواهیم داشت:

$$= 6,000 + 4,000 = (3 \times 2,000) + (4 \times 1,000) = \text{بودجه فرد}$$

هزار تومان = ۱۰ = ۱۰,۰۰۰ تومان

ب) در نقطه الف) می‌توانیم ۲ واحد از کالای A و ۶ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

در نقطه ب) می‌توانیم ۳ واحد از کالای A و ۴ واحد از کالای B را خریداری کنیم.

بنابراین گزینه «۴» نادرست است. برای حرکت از نقطه الف) به ب) باید از خرید دو واحد کالای B صرف نظر کنیم تا بتوانیم یک واحد بیشتر از کالای A خریداری کنیم.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

۷۳- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

الف) تقسیم بار مسئولیت و هم‌افزایی توانایی‌ها از «مزایای کسب و کار شراکتی» است.

ب) مالکیت کامل سود از «مزایای کسب و کار شخصی» است.

ج) پیچیده‌ترین نوع کسب و کار «شرکت» است.

د) دارایی هر شرکت به تعداد معینی سهم تقسیم می‌شود و هرکس با خرید سهام شرکت به سهام‌دار آن تبدیل می‌شود که به اندازه سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت‌ها به همان اندازه سهیم است. ه) در تعاونی‌ها، توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

۷۴- گزینه «۳»

(مهروی ضیائی)

الف) نیروی کار مازاد، بین دو صنعت تقسیم می‌شود. نیمی از کارگران مازاد به تولید کالای خودرو و نیمی دیگر به تولید کالای رایانه می‌پردازند، در این حالت از نقطه (D) به نقطه (B) جابه‌جا می‌شویم.

ب) در نقطه (E) میزان تولید رایانه، ۶۰۰ واحد است، یعنی ۳۰۰ واحد بیشتر از تولید این کالا در نقطه (C). اما در نقطه (E) میزان تولید خودرو ۲۰۰ دستگاه می‌شود، یعنی ۲۰۰ دستگاه کمتر از نقطه (C). بنابراین هزینه فرصت تولید ۲۰۰ دستگاه خودروی بیشتر، ۳۰۰ واحد رایانه است که از تولید آن صرف نظر شده است.

ج) زمانی که تقاضای مردم، برای محصول رایانه افزایش می‌یابد، بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا حرکت خواهیم کرد.

د) نقاط خارج از منحنی مرز امکانات تولید مانند نقطه A غیرقابل دستیابی است و منابع کافی برای تولید آن وجود ندارد؛ بنابراین کشور صرفاً می‌تواند آرزوی رسیدن به آن را داشته باشد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

۷۵- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

بررسی قسمت «الف» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است. در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (و نه ثروت آنها) مبنای مالیات است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص مهم‌ترین نوع مالیات است.

گزینه «۳»: درست است.

گزینه «۴»: نادرست است. در مالیات بر ارزش افزوده، مالیات پرداخت شده تولیدکنندگان قبلی از مالیات بر فروش بعدی کسر می‌شود؛ به عبارت دیگر کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

ب) بیکاری اصطلاحاً: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

بیکاری ساختاری: بیکاری‌ای که ناشی از عدم تطبیق بین افراد جویای کار و انواع شغل‌های موجود به دلایلی از جمله عدم تطابق مهارت‌هاست. مثلاً نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد؛ ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.

بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

ج) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید «کاهش» و بیکاری «افزایش» می‌یابد، معمولاً سیاست‌های «انبساطی» اعمال می‌شود.

د) دوران قاجار - دوران حکومت پهلوی - بعد از پیروزی انقلاب اسلامی - دوران حکومت پهلوی - دوران حکومت پهلوی

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۸۷، ۱۰۳ و ۱۰۷ تا ۱۱۰)

۷۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

الف) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانون ممنوعیت واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی را اعلام کرد.

ب) در اواخر قرن هجدهم و اوایل قرن نوزدهم، کشورهای آلمان، اروپای شرقی و ایالات متحده، تعرفه‌های حمایتی متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند. (در جهت تقویت و حمایت از صنایع داخلی خود)

ج) در دهه ۷۰ قرن بیستم، ایالات متحده، مجدداً به سیاست‌های حمایت گرایانه در مقابل تجارت آزاد روی آورد.

(اقتصاد، تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۴)

۷۷- گزینه «۳»

(نسرین معفری)

الف) در بازار هنگامی «کمبود عرضه (مازاد تقاضا)» اتفاق می‌افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین‌تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. در قیمت ۶۰۰۰ تومان بازار با مازاد تقاضا یا کمبود عرضه‌ای معادل ۲۰ کیلو (کیلو = ۲۰ - ۴۰) مواجه است.

ب) در قیمت ۱۲,۰۰۰ تومان، ۵۰ کیلو مرغ برای فروش عرضه شده است ولی تقاضاکنندگان تنها ۱۰ کیلو مرغ تقاضا دارند، در نتیجه خواهیم داشت: قیمت هر واحد X حداکثر مقدار به فروش رفته = درآمد تولیدکنندگان

تومان $12,000 \times 10 = 120,000$ = درآمد تولیدکنندگان در قیمت ۱۲,۰۰۰ تومان

هزینه هر واحد X مقدار تولید شده = هزینه تولید

تومان $50 \times 1,000 = 50,000$ = هزینه تولید

هزینه - درآمد = سود تولیدکنندگان

تومان $120,000 - 50,000 = 70,000$ = سود تولیدکنندگان

پ)

در سطح قیمت ۸۰۰۰ تومان و مقدار ۳۰ کیلو تولیدکننده بیشترین دریافتی را دارد.

تومان $8,000 \times 30 = 240,000$ = بیشترین دریافتی

ت) با فرض ثابت بودن قیمت کالا، تقاضا برای کالای معمولی به صورت مثبت با درآمد ارتباط دارد. افزایش در درآمد سبب افزایش در مقدار تقاضای کالای

معمولی در هر قیمت می‌شود. بنابراین با افزایش درآمد افراد، در قیمت ۸۰۰۰ تومان، میزان تقاضای جامعه بیشتر از ۳۰ کیلو خواهد بود.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳)

۷۸- گزینه «۲»

(نسرین معفری)

$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار ۱۵ ساله و بیشتر}}{\text{جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر}} = \text{نرخ بیکاری}$

$$\Rightarrow 12 = \frac{3,317,400}{\text{جمعیت فعال}} \times 100$$

$$\Rightarrow \text{نرخ بیکاری} = \frac{3,317,400 \times 100}{12} = 27,645,000$$

$$\text{نفر} = \frac{27,645,000}{2} = 13,822,500 = \text{جمعیت فعال} \times \frac{1}{2} = \text{جمعیت زیر ۱۵ سال}$$

طبق فرض مسئله داریم:

جمعیت دانشجویان و دانش‌آموزان و کسانی که بالاتر از ۱۵ سال سن داشته ولی به خواسته خود کار نمی‌کنند = جمعیت غیرفعال = جمعیت بیکار

$$= 3,317,400 \text{ نفر}$$

جمعیت فعال + جمعیت غیرفعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$$\text{نفر} = 3,317,400 + 27,645,000 = 30,962,400 = \text{جمعیت ۱۵ سال و بالاتر}$$

جمعیت زیر ۱۵ سال + جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت کل

$$\text{نفر} = 30,962,400 + 13,822,500 = 44,784,900$$

(اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۷۹- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

الف) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش: شما نیازهای گوناگونی دارید که با پرداخت پول، آنها را برطرف می‌کنید. بعضی نیازها هر روزه و بعضی در طول زمان پیش می‌آید و فرد همواره باید مقداری پول را برای رفع نیازهای آینده خود نگهداری کند. علاوه بر هزینه‌های روزمره، برخی هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی نیز هست که در موقعیت‌های خاص پیش می‌آید.

ب) رشد اقتصادی یک هدف مشترک است، زیرا کشور را قادر می‌سازد کالاها و خدمات بیشتری تولید کند و گام مؤثری برای تأمین نیازها و خواسته‌های شهروندان خود بردارد.

ج) معایب حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت:

- این حساب‌ها نرخ سود کمتری نسبت به حساب‌های دیگر پس‌انداز دارند.

- نرخ سود این سپرده‌ها می‌تواند هم‌زمان با کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها کاهش یابد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۸، ۱۱۸ و ۱۵۴ و ۱۵۵)

۸۰- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

(الف)

= سهم ۲۰ درصد گروه‌های پردرآمد جامعه از درآمد ملی
 درصد $25 = 12 + 13$ = سهم دهک دهم + سهم دهک نهم
 = سهم ۴۰ درصد گروه‌های کم‌درآمد جامعه از درآمد ملی
 سهم دهک چهارم + سهم دهک سوم + سهم دهک دوم + سهم دهک اول
 درصد $30 = 5 + 7 + 8 + 10$

(ب و ج)

$$\frac{10\% \text{ درصد بالا}}{40\% \text{ درصد پایین}} = \frac{13}{5+7+8+10} = \frac{13}{30} = 0.433$$

$$\frac{20\% \text{ درصد بالا}}{20\% \text{ درصد پایین}} = \frac{12+13}{5+7} = \frac{25}{12} = 2.08$$

مشاهده می‌شود که محاسبه توزیع درآمد به روش $\frac{10\% \text{ درصد بالا}}{40\% \text{ درصد پایین}}$ وضعیت توزیع درآمد را مناسب‌تر و روش $\frac{20\% \text{ درصد بالا}}{20\% \text{ درصد پایین}}$ وضعیت توزیع درآمد را نامناسب نشان می‌دهد، زیرا هر چقدر این نسبت بیشتر باشد توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است و بالعکس.

(اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

علوم و فنون ادبی (۱)

۸۱- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی پور)

محتوای نثر در دوره سامانی بیشتر علمی است و گاهی نثرهای حماسی، تاریخی و دینی هم دیده می‌شوند. در سبک عراقی، نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی رواج دارد.

توجه کنید که رواج اصطلاحات علمی و فنی در دوره عراقی، دلیل بر این نیست که محتوای اکثر متون این دوره، علمی است.

در مورد گزینه «۳» باید گفت «اطناب» مشخصاً در کتاب درسی ذیل ویژگی‌های نثر عراقی نیامده است، اما «آوردن مترادف‌ها و توصیفات فراوان» ویژگی‌ای است که اطناب در نثر را نتیجه می‌دهد و البته واضح است که ایجاز نثر دوره سامانی به هیچ وجه در نثر عراقی وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۸۵)

۸۲- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی پور)

در بیت گزینه «۲» که از منوچهری است، معشوق مقامی پایین دارد و شاعر به او هشدار می‌دهد و او را به نوعی تهدید می‌کند؛ بنابراین در این بیت با معشوق زمینی سبک خراسانی سروکار داریم. در ابیات دیگر گزینه‌ها، معشوق مقامی والا دارد و شاعر در برابر او متواضعانه سخن می‌گوید و گوش به فرمان اوست؛ پس این ابیات مربوط به سبک عراقی هستند. (بیت گزینه ۱ از سعدی، بیت گزینه ۳ از حافظ و بیت گزینه ۴ از مولاناست).

ضمناً در بیت گزینه «۲»، واژه «پار» از واژه‌های کهنی است که بیشتر در سبک خراسانی دیده می‌شوند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳ و ۸۵)

۸۳- گزینه «۴»

(عزیز الیاسی پور)

استفاده از عبارت عربی در گزینه «۴»، متناسب با سبک دوره غزنوی و سلجوقی است. این عبارت از «کشف‌المحجوب» انتخاب شده است. عبارت‌های سایر گزینه‌ها، ویژگی‌های نثر دوره سامانی را دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زبان ساده، ایجاز، تکرار کلمه «زبان» - عبارت از مقدمه شاهنامه ابومنصوری انتخاب شده است.

گزینه «۲»: زبان ساده، ایجاز، کاربرد شکل‌های کهن فعل ماضی استمراری (خواستی - برآوردمی - روا گردانیدمی) - عبارت از ترجمه تفسیر طبری است.

گزینه «۳»: زبان ساده، تکرار کلمات (اندر وی - بسیار)، افزایش کاربرد نشانه جمع فارسی (ها) - عبارت مربوط به تاریخ بلعمی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۸۴- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

عبارت گزینه «۲» از تذکرةالاولیای عطار نیشابوری انتخاب شده است، ولی بقیه عبارات، قطعاتی از گلستان سعدی هستند. هر چهار عبارت در کتاب درسی ذکر شده‌اند، ولی با توجه به مفهوم عبارت دوم (عرفان و صحبت از محبوب آسمانی) نیز می‌توان تفکیکی میان عبارت گزینه «۲» و دیگر عبارات برقرار کرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۲، ۵۴ و ۵۵)

۸۵- گزینه «۳»

(یاسین موریان)

بیت گزینه «۳»، در وزن «مفتعلن مفتعلن فاعلن» سروده شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعولن فعولن فعولن فعل

گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۸۶- گزینه «۴»

(یاسین موریان)

در این بیت، در مجموع پنج هجای کشیده به‌کار رفته است: «هیچ»، «نیست»، «هیچ» در هیچکس، «ساب» در حساب و «رفت» در گرفت.

نکته مهم درسی:

هجاهای کشیده انتهای مصراع‌ها را همیشه بلند به‌حساب می‌آوریم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مرگ»، «شست» در خوش‌ست، «یات» در حیات و «قوت» در یاقوت‌فام = ۴ هجای کشیده

گزینه «۲»: «تند» در گفتند، «گشت» و «تیر» = ۳ هجای کشیده

گزینه «۳»: «قاش» در نقاش، «کار» در بیکار، «دست» و «دست» = ۴ هجای کشیده

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ و ۳۹)

۸۷- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

در این بیت هیچ هجای کشیده‌ای به چشم نمی‌خورد. در گزینه «۱»، درخت (رخت)؛ در گزینه «۲»، است، امیر (میر) و کبیر (بیر) و در گزینه «۳»، عشق و دست هجای کشیده هستند.

نکته: هجای کشیده پایان مصراع و نیم مصراع، هجای بلند در نظر گرفته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۴۸)

۸۸- گزینه «۴»

(کاتلم کاطمی)

(ب) جهان (دنیا)، جهان (جهنده): جناس همسان

(د) جان و جوان: جناس ناهمسان افزایشی

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۸۹- گزینه «۴»

(کاتلم کاطمی)

واژه‌آرایی: تکرار واژه‌های نظام، شد، او / موازنه: مقابل هم قرار گرفتن کلمات هم‌وزن در هر دو مصراع / تشبیه: کار عالم چون نگار

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه ندارد.

گزینه «۲»: موازنه ندارد.

گزینه «۳»: تشبیه ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۹۰- گزینه «۱»

(مسن اصفری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: افسوس شاعر از گذر جوانی و فرارسیدن روزگار پیری

مفهوم بیت گزینه «۱»: در توصیف پیر و مرشدی نورانی

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، صفحه ۶۵)

جامعه‌شناسی (۱)

۹۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیدری)

علاقه به پرورش گل خاص ← ذهنی و خرد

تصور جهانی بدون تبعیض ← نامحسوس و کلان

نگهداری از سالمندان ← عینی و کلان

امنیت اجتماعی ← کلان و ذهنی

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۹۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- عضویت اعضای موجودات زنده و روابط و ساختار آن‌ها تکوینی است، یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به‌وجود نمی‌آیند و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کنند.

- اعضا برای تأمین هدف مشترک خود، از چینش و نظم‌ی مناسب برخوردارند.

- اعضا برای حفظ و تداوم حیات موجود زنده، در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۹۳- گزینه «۲»

(آزیتا بیدری)

تکثیر در فرهنگ غرب ← آرمان باطل درون قلمرو واقعی

عقل و وحی ← دو ابزار مهم برای شناخت عقاید و ارزش‌ها

احترام به پدر و مادر در فرهنگ ایران ← آرمان حق درون قلمرو واقعی

استکبار و غلبه بر دیگر جوامع ← عقاید و ارزش‌های باطل

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۳، ۵۴، ۵۶ و ۵۸)

۹۴- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

- اقدام ملت فرانسه برای انقلاب نشان‌دهنده این است که انسان کنشگری فعال است و موجودی منفعل نیست.
- نظام سلطنتی فرانسه حکایت از جهانی دارد که توسط گذشتگان پدید آمده است.
- تغییر نظام سلطنتی بیانگر حرکت به سوی جهانی جدید است.
- ایده‌های عصر روشنگری بیانگر گسترش معرفت، آگاهی و اراده نوین است.
(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۴۳)

۹۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

برای این دانش‌آموز، یاد گرفتن درس‌ها، پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت اوست، اما پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی و دادن نمره قبولی (راهیابی به کلاس بالاتر) توسط معلم، پیامد ارادی کنش اوست که اولی به اراده خود او و دومی به اراده معلم، وابسته است. مطالعه کتاب درسی نیز کنش اوست.
(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۷)

۹۶- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

دانش‌آموز: اجتماعی، اکتسابی و متغیر
باهوش: فردی، انتسابی و ثابت
سخت‌کوش: فردی، اکتسابی و متغیر
ایرانی: اجتماعی، انتسابی و ثابت

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۹۷- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

تعارض فرهنگی همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی است.
تحول جامعه نبوی به جامعه اموی، تحول فرهنگی منفی بود.
مرتاض شدن اشاره به جهان اجتماعی با فرهنگ دنیاگریز دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۹۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

طبقه سوم جامعه فئودالی غرب، طبقه‌ای از مردم عادی بودند که هویت منفی و پست داشتند. با ارزیابی اشراف با معیار فایده‌مندی آن‌ها را بی‌اعتبار ساختند و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۴)

۹۹- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

الف) اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

ب) متفکران ایرانی از دهه سی به بعد، در نقد رویکرد تقلیدی به فرهنگ غرب و هویت‌های کاذبی که از این طریق ساخته می‌شد، آثاری با عناوینی نظیر غرب‌زدگی و بازگشت به خویش‌پدید آوردند.

د) سرزمین بعد جغرافیایی هویت جامعه را می‌سازد. افرادی که مدت زیادی با هم زندگی کرده‌اند، سرگذشت و سرنوشت مشترکی پیدا می‌کنند که به صورت خاطره جمعی و مشترک درمی‌آید و از نسلی به نسل دیگر انتقال می‌یابد. این خاطره در گذر زمان، متراکم و مستحکم می‌شود و بعد تاریخی هویت جامعه را می‌سازد.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۷)

۱۰۰- گزینه «۲»

(ارغوان عبدالملکی)

- شکل‌گیری قدرت اجتماعی پیامد این است که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و اراده و کار ارادی آنان را به خدمت بگیرد.

- انواع اشکال تبعیت: ۱- تبعیت با کراهت ۲- تبعیت با رضایت

- مشروعیت قدرت: قدرت براساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاصی اعمال شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- گزینه «۴»

(اسماعیل علی‌پور)

«تلك الحبة الصغيرة نمت»: آن دانه کوچک رشد کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
/ «صارت شجرة»: درختی شد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ذات غصون طويلة»: دارای شاخه‌هایی طولانی (صفت شجرة) (رد سایر گزینه‌ها) / «ثمرات نضرة»: میوه‌های تروتازه (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

۱۰۲- گزینه ۳»

(مفرد پیمان بین- خاناتان)

«إن: اگر، چنانچه (رد گزینه ۲) / «یفقد»: از دست بدهد (رد گزینه ۴) / «سرعته»: سرعتش، سرعت خود (رد گزینه ۴) / «تساقط»: پی‌درپی می‌افتند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الأسماك التي تحمل معه»: ماهیانی را که با خود حمل می‌کند (رد گزینه ۴) / «من الأعلى إلى الأسفل»: از بالا به پایین (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تنتشر»: پخش (پراکنده) می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

(ترمیمه)

۱۰۳- گزینه ۴»

(مرتفی کاظم شیروزی)

دو فعل «طَلَبْتُ: خواسته شد» و «تُسْتَخْدَمُ: به کار گرفته شوند» مجهول می‌باشند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلمه «قَوْلٌ سخن» مفرد است.

گزینه «۲»: فعل «اسْتَعْفَرُوا: آمرزش بخواهید» امر است (چون عین الفعل آن کسره دارد).

گزینه «۳»: «إِقْلَاتِ النَّفْطِ: نفتکش‌ها» جمع است.

(ترمیمه)

۱۰۴- گزینه ۴»

(ولی بریی- ابهر)

«غَيْنِيهَا» مثنی است که در این گزینه مفرد ترجمه شده است و نمی‌تواند صحیح باشد و باید به صورت (دو چشمش یا چشمانش) ترجمه شود. (ترجمه درست عبارت: آن آفتاب پرست می‌توانست که چشمانش را در جهت‌های مختلفی بچرخاند). دقت کنیم که اسم‌های مثنی هرگاه مضاف واقع شوند «نون» آن‌ها حذف می‌شود. در این گزینه «غَيْنَيْنِ» به ضمیر «ها» اضافه شده و نون آن حذف شده است.

(ترمیمه)

۱۰۵- گزینه ۴»

(پیروز وهان)

بندر: مکانی برای توقف کشتی‌ها و قایق‌ها (کشتی کوچک) و صادرات کالا

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مهمان‌نواز: صفتی برای شخصی است که از طرف دیگران اکرام می‌شود و دیگران به او کمک می‌کنند.

گزینه «۲»: جشنواره: مراسمی است که برای انجام برنامه‌های مختلفی برگزار می‌شود که مردم در آن حضور نمی‌یابند.

گزینه «۳»: عشق: دانه‌ای است که کشاورز و باغبان آن را در مزرعه‌ها و باغ‌ها کشت می‌کنند و می‌کارند.

(واژه‌گان)

۱۰۶- گزینه ۳»

(سیرمهمر علی مرتضوی)

در گزینه «۳»، «مفعوله: الله» نادرست است؛ «وَعَدَ» فعل ماضی به معنی «وعده داد» است، «الله» فاعل آن و ضمیر «نا» مفعول آن است. (ترجمه: گفتند این چیزی است که خدا به ما وعده داد).

(تلیل صرفی و اعراب)

۱۰۷- گزینه ۴»

(سیرمهمر علی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «مفرده: عادية، مؤنث» نادرست است؛ «عُدَاة» جمع مکسر «عادى» (به معنی: دشمن) است و مذکر محسوب می‌شود.

(تلیل صرفی و اعراب)

۱۰۸- گزینه ۲»

(اسماعیل علی پور)

«انتبهوا» فعل ماضی ثلاثی مزید از باب «افتعال» است و سه حرف اصلی آن «ن ب ه» می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تَحَوَّلَ» فعل مضارع از باب تفعیل است (از آن‌جا که بعد از آن مفعول (النفط) آمده پس نمی‌تواند «تَحَوَّلَ» و ماضی باب تفعیل باشد).

گزینه «۳»: «تُعاقِبُ» فعل مضارع از باب مفاعلة است.

گزینه «۴»: «استلمت» فعل ماضی از باب افتعال است و سه حرف اصلی آن «س ل م» می‌باشد.

(قواعد فعل)

۱۰۹- گزینه ۱»

(اسماعیل علی پور)

«القرآن» مفعول و منصوب است / «أحدٌ» فاعل و مرفوع است.

نظایر سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «الطالبان» مفعول است پس باید منصوب باشد و علامت نصب در اسم مثنی «ین» است: «الطالبین»

گزینه «۳»: «المجدین» صفت «عمال» است پس باید مرفوع باشد و علامت رفع در جمع سالم مذکر «ون» است: «المجدون»

گزینه «۴»: «غصون» فاعل و مرفوع است اما دقت کنید که جمع مکسر است و نه جمع سالم مذکر پس حرف آخر آن باید ضمّه داشته باشد: «غصون»

(قواعد اسم)

۱۱۰- گزینه «۳»

(مفرد علی کافمی نهم آبروی)

در گزینه «۳»، «بموطنه» به صورت «در وطنش» ترجمه می‌شود. (ترجمه عبارت: این مرد درگذشت و در وطن اصلی‌اش دفن شد!)

در سایر گزینه‌ها، حرف جرّ «ب» به صورت «به» ترجمه می‌شود.

(انواع هملاط)

منطق

۱۱۱- گزینه «۴»

(حسن صدری)

در گزینه «۴» خانه دلالت مطابقی دارد و منظور خود خانه است. در گزینه‌های دیگر دلالت‌ها التزامی و تضمنی (به معنای اعضای خانه، دیوارهای خانه و فضای داخل خانه) هستند.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۱۲- گزینه «۲»

(کیمیا طهماسبی)

مفاهیم جزئی: ویلیام جیمز - این دانش آموز کوشا
مفاهیم کلی: دخترخاله من - مدیر این آموزشگاه - خانه چوبی

(منطق، مفهوم و مفردات، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۱۳- گزینه «۴»

(حسن صدری)

در صورتی که رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار باشد، یعنی تعریف ما تنها بخشی از مفاهیم مورد نظر را پوشش می‌دهد، نه همه آن‌ها را (جامع نیست) و بخشی از مصادیق بی‌ارتباط را نیز دربرمی‌گیرد (مانع نیست).

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه ۳۵)

۱۱۴- گزینه «۱»

(کیمیا طهماسبی)

تنها در صورتی که بنا بر وجود شباهتی جزئی سایر احکام دو امر را بدون هیچ مبنایی یکسان فرض بگیریم مغالطه تمثیل ناروا رخ می‌دهد، نه اینکه هر استقرای تمثیلی یک مغالطه تمثیل ناروا باشد.

(منطق، اقسام استلزال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۱۵- گزینه «۲»

(نیم پواهری)

یک قضیه هنگامی شخصیه است که درباره یک مجموعه مشخص سخن می‌گوییم. در این حالت محمول به کل مجموعه نسبت داده شده است نه به

تک‌تک افراد آن. برای یافتن محصوره یا شخصیه بودن قضایای حملی تنها نگاه کردن به موضوع قضیه کافی نیست و روش صحیح به این شکل است:

اگر محمول تنها یک‌بار بر کل موضوع حمل شد، قضیه شخصیه است (مانند گزینه ۲). اما اگر محمول چند بار، (در هر بار) بر هر یک از اعضای موضوع حمل شد، قضیه ما شخصیه نبوده و محصوره است (مانند گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴).

(منطق، قضیه حملی، صفحه ۵۸)

۱۱۶- گزینه «۴»

(حسن صدری)

در دو رابطه تضاد و تناقض هیچگاه امکان ندارد دو طرف قضیه صادق باشند. (منطق، اعلام قضایا، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۱۷- گزینه «۴»

(نیم پواهری)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» ایهام انعکاس وجود دارد، ولی در گزینه «۴» مغالطه‌ای وجود ندارد.

توضیح این که بحث صدق و کذب به مغالطه ربطی ندارد. در گزینه‌های «۱» و «۳» سالبه جزئی به سالبه جزئی عکس شده و در گزینه «۲» موجبه کلی به موجبه کلی عکس شده است که مغالطه ایهام انعکاس است. ولی در گزینه «۴» موجبه کلی به موجبه جزئی عکس شده است که مغالطه نیست.

(منطق، اعلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۱۱۸- گزینه «۲»

(کیمیا طهماسبی)

کیف جمله علامت دامنه مصادیق «محمول قضیه» را تعیین می‌کند. صورت سؤال به عبارتی دیگر می‌شود اینکه در کدام شکل قیاس اقترانی حد وسط در هر دو مقدمه محمول است که جواب شکل دوم می‌باشد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۱۹- گزینه «۲»

(نیم پواهری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه «۳»: هر دو مقدمه سالبه هستند.

گزینه «۴»: محمول نتیجه (دارای موتور) دارای علامت مثبت است اما در مقدمه دوم علامت آن منفی است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۷)

۱۲۰- گزینه «۱»

(حسن صدری)

در مغالطه مسموم کردن چاه، فرد مغالطه‌گر بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت می‌دهد تا هیچ‌کس جرئت نکند به آن نظر توجه کند یا آن را بپذیرد.

در اینجا هم نویسنده این کتاب، روی جلد کتاب خود، به مخالفان مطالعه آن، بدون کوچک‌ترین توضیحی لقب خیانتکار داده است.

(منطق، سببگیری در فکر، صفحه ۱۰۸)

ریاضی و آمار (۳)

۱۲۱- گزینه «۱»

(ابوالفضل بهاری)

چون می‌خواهیم اعداد کوچکتر از ۸۰۴۲ باشند، یکبار حالتی را حساب می‌کنیم که هزارگان ۸ باشد و بار دیگر حالتی را محاسبه می‌کنیم که هزارگان غیر ۸ باشد.

$$۸ = \frac{۱}{\{۸\}} \times \frac{۱}{\{۰\}} \times \frac{۲}{\{۲,۳\}} \times \frac{۴}{\{۰\}} = ۸$$

$$۰ = \frac{۵}{\{۰\}} \times \frac{۶}{\{۰\}} \times \frac{۵}{\{۰\}} \times \frac{۴}{\{۰\}} = ۶۰۰$$

طبق اصل جمع $\rightarrow ۶۰۰ + ۸ = ۶۰۸$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۱۲۲- گزینه «۳»

(ابوالفضل بهاری)

$$C(n, 4) = \frac{n!}{4!(n-4)!} = \frac{n(n-1)(n-2)(n-3)}{4!}$$

$${}^2P(n-1, 3) = 2 \left(\frac{(n-1)!}{(n-1-3)!} \right)$$

$$\Rightarrow 2 \left(\frac{(n-1)(n-2)(n-3)(n-4)!}{(n-4)!} \right)$$

$$= 2((n-1)(n-2)(n-3))$$

$$\frac{n(n-1)(n-2)(n-3)}{4!} = 2((n-1)(n-2)(n-3))$$

$$\Rightarrow \frac{n}{4!} = 2 \Rightarrow n = 2(4!) = 48$$

$$\Rightarrow n = 48$$

$$\text{مطلوب سؤال} : (n-43)! \Rightarrow (48-43)! \Rightarrow 5! = 120$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۱۱)

۱۲۳- گزینه «۲»

(ابوالفضل بهاری)

این ۶ نفر به $6! = 720$ حالت می‌توانند کنار یکدیگر قرار بگیرند.

از اصل متمم استفاده می‌کنیم، یعنی ابتدا تعداد حالت‌هایی که ۲ معلم کنار هم قرار بگیرند را محاسبه می‌کنیم:

$$\underline{M_1} \underline{M_2} \underline{d_1} \underline{d_2} \underline{d_3} \underline{d_4} \Rightarrow 5! \times 2! = 240$$

$$\text{تعداد حالت‌های مطلوب} = 720 - 240 = 480$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۱۲۴- گزینه «۲»

(امیرضا زاکر زاده)

از آنجا که $0! = 1$ و $1! = 1$ هستند، داریم:

$$4x^2 - 3x = 0 \Rightarrow x(4x - 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ 4x - 3 = 0 \Rightarrow x = \frac{3}{4} \end{cases}$$

$$4x^2 - 3x = 1 \Rightarrow 4x^2 - 3x - 1 = 0 \xrightarrow{a+b+c=0} \begin{cases} x = 1 \\ x = \frac{c}{a} = -\frac{1}{4} \end{cases}$$

$$1 - \left(-\frac{1}{4}\right) = \frac{5}{4} = 1/25$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۲۵- گزینه «۲»

(پور زنگنه قاسم‌آبادی)

۷ نفر به $7!$ حالت می‌توانند کنار یکدیگر بنشینند، پس $n(S) = 7!$

در پیشامد خواسته شده صندلی سوم یکی از دو نفر جواد یا مهدی باید نشسته باشد؛ پس:

صندلی سوم دو حالت دارد (جواد یا مهدی) و ۶ صندلی دیگر $6!$ حالت:

$$n(A) = 2 \times 6!$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{2 \times 6!}{7!} = \frac{2}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۱۲۶- گزینه «۳»

(امیر مومریان)

ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = 7!$$

برای به دست آوردن تعداد اعضای پیشامد، شمارش حالات نامطلوب ساده‌تر است. بنابراین این سؤال را از اصل متمم حل می‌کنیم:

کل حالات قرارگیری ۷ نفر در کنار هم، $7!$ است.

حالات نامطلوب آن است که بین ۲ خواننده هیچ بازیگری قرار نگیرد که شامل ۲ حالت است:

(الف) ۲ خواننده در کنار یکدیگر باشند: $2! \times 6!$

(ب) بین ۲ خواننده یک نویسنده قرار گیرد: $2! \times 5!$

تعداد حالات مطلوب برابر است با: $7! - 2! \times 6! - 2! \times 5!$

$$= 5!(6 \times 7 - 2 \times 6 - 2) = 5!(42 - 12 - 2) = 5! \times 28$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{5! \times 28}{7!} = \frac{28}{7 \times 6} = \frac{28}{42} = \frac{2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۱۲۷- گزینه «۱»

(سعیر عزیزقانی)

تعداد کل حالت‌های پرتاب سه تاس: $n(S) = 6^3 = 216$
تعداد حالت‌های زوج آمدن سه تاس:

$$n(A) = \underset{\substack{\uparrow \\ \text{حالت زوج در هر تاس}}}{3} \times 3 \times 3 = 27$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{27}{216} = \frac{1}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۱)

۱۲۸- گزینه «۳»

(مهمرب بفرایی)

ابتدا مقدار $n(S)$ را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = \binom{7}{3} = \frac{7!}{4! \times 3!} = \frac{7 \times 6 \times 5}{3 \times 2 \times 1} = 35$$

حال متمم پیشامد خواسته شده یعنی حالتی که هر سه مهره خارج شده آبی باشند را به دست می‌آوریم:

$$n(A') = \binom{4}{3} = \frac{4!}{1! \times 3!} = 4$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{4}{35}$$

$$\xrightarrow{\text{پیشامد مطلوب}} P(A) = 1 - \frac{4}{35} = \frac{31}{35}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷)

۱۲۹- گزینه «۲»

(مهمرب بفرایی)

با توجه به بلندی مستطیل (طول مستطیل) مقدار میانگین برابر است با $4k + 4$ و از طرفی طبق صورت سؤال برابر ۴۰ است در نتیجه:

$$4k + 4 = 40 \Rightarrow k = 9$$

بلندی میله برابر انحراف معیار است. بنابراین:

$$\sigma = 5k - 1 - 40 = 5k - 41$$

$$\xrightarrow{k=9} \sigma = 5 \times 9 - 41 = 4$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = 4^2 = 16$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

۱۳۰- گزینه «۳»

(امیر زانروز)

موارد (الف)، (ب) و (پ) درست هستند.

در مورد (ت) در گام چهارم به گزارش معیارها و ارائه نمودارها و دیگر نتایج آماری می‌پردازیم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۳۱- گزینه «۲»

(رضا نوروزیگی)

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر آن دوره «صبای کاشانی» است.

گزینه «۳»: یکی از دلایلی که ایرج‌میرزا را نمی‌توان در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار داد، همین جایگاه خانوادگی اوست و دلیل دیگر هم تفکرات شخصی‌اش.

گزینه «۴»: مجله «نوبهار» به مدیریت ملک‌الشعراى بهار چاپ شد. میرزا یوسف‌خان اعتصامی نشریه «بهار» را منتشر کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴ و ۱۶ تا ۱۸)

۱۳۲- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

«خداوندنامه» مثنوی حماسی فتحعلی‌خان صباى کاشانی است.

«تاریخ تطور نظم فارسی» نوشته محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا) است.

«سه تابلوی مریم» (ایده‌آل)، نمایش‌نامه‌ای منظوم و مهم‌ترین اثر میرزاده عشقی است.

«شمس‌الدین و قمر» رمانی نوشته میرزا حسن‌خان بدیع است که از دیگر آثار او می‌توان به «داستان باستان» اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶ تا ۱۹)

۱۳۳- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

بیت صورت سؤال، سروده ادیب‌الممالک فراهانی است و توضیح گزینه «۲» نیز درباره او صدق می‌کند. هرچند با دانستن شاعر بیت، پاسخ سؤال مشخص می‌شود، اما گزینه‌های دیگر را هم بررسی می‌کنیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تنها اثر قابل توجه تاریخی در دوره مشروطه، «تاریخ بیداری ایرانیان» به قلم ناظم‌الاسلام کرمانی است.

گزینه «۳»: توضیح درباره عارف صدق می‌کند اما بیت صورت سؤال سروده او نیست.

گزینه «۴»: فرخی از پیشگامان ساده‌نویسی نثر محسوب نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸، ۲۰ و ۲۷)

۱۳۴- گزینه «۳»

(کاتظم کاتظمی)

وزن بیت: مفاعلهن فاعلاتن مفاعلهن فاعلهن (ناهمسان)

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن (همسان دولختی)

گزینه «۲»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (همسان تک پایه‌ای)

گزینه «۴»: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن (همسان دولختی)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۳۵- گزینه «۴»

بیت، در وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۴)

۱۳۶- گزینه «۲»

وزن این بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» یا «مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل» است. تقطیع بیت:

(مصراع ۱: بگ ذار / ک بر شاخ / ی این صب ح / د لا ویز) (مصراع ۲: بن شی ن / م ع ز عش ق / س رو دی ب / س را یم)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

۱۳۷- گزینه «۳»

در این بیت هیچ تلمیحی به کار نرفته است و واژه «خلیل» در معنای «دوست» اشاره‌ای به داستان حضرت ابراهیم (ع) ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: به داستان بیرون رانده شدن حضرت آدم (ع) از بهشت اشاره دارد.

گزینه «۲»: به داستان سرد شدن آتش نمروود بر حضرت ابراهیم (ع) به اذن خداوند اشاره دارد.

گزینه «۴»: به داستان حضرت موسی (ع) و رسیدن ندای حق تعالی به او در جانب راست کوه طور و نمایان شدن آتش (نور) بر درختی در آن‌جا اشاره دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۳۸- گزینه «۴»

این بیت از خواجه کرمانی و فاقد تضمین می‌باشد که حافظ به تأثیر از آن، بیت «آنان که خاک را به نظر کیمیا کنند // آیا بود که گوشه چشمی به ما کنند» را سروده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیت سروده علی اکبر باغی تبار است که مصراع اول آن تضمین از مسعود سعد سلمان می‌باشد.

گزینه «۲»: بیت سروده غلامرضا طریقی است که عبارت «در نمازم خم ابروی تو» تضمین از حافظ است.

گزینه «۳»: بیت از شهریار می‌باشد که مصراع اول آن وام گرفته از حافظ است.

نکته: در ابیاتی که تضمین دارند، معمولاً از تفاوت‌های زبانی و سبکی مصراع‌های بیت می‌توان دریافت که بیت تضمین دارد؛ مانند بیت گزینه «۱».

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۳۹- گزینه «۱»

(یاسین مهریان)

تلمیح: اشاره دارد به دل‌باختگی وامق و عذرا به یکدیگر و گریه شدید وامق در غم فراق / تشبیه: ابری که باران می‌بارد، به چشم وامق که از آن اشک می‌آید، مانند شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تلمیح: اشاره دارد به ماجرای گم‌شدن حضرت موسی در بیابان و این‌که وی نوری را آتش می‌پنداشت. / فاقد تشبیه «چو» در این بیت، حرف ربط است.

گزینه «۳»: تلمیح: اشاره دارد به حکومت عظیم حضرت سلیمان / فاقد تشبیه

گزینه «۴»: فاقد تلمیح / تشبیه: دلبر شیرین‌سخن به غنچه مانند شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، ترکیبی)

۱۴۰- گزینه «۳»

(فرهاد علی‌نژاد)

در بیت «الف»، شاعر دقیقاً مفهوم اشتیاق به وصال را بیان می‌کند. در بیت «ج»، شاعر چهره یار را مانند باغ و گلستانی می‌داند که در صورت وصال، بر او رخ می‌نماید. در بیت «ه» نیز شاعر عیش بدون حضور یار را نمی‌پسندد و شادی و عیش خود را به وصال یار و حضور او گره می‌زند.

تشریح ابیات دیگر:

ب) شکایت از فراق و هجران یار و سوختن در آتش عشق او

د) ستایش جمال و زیبایی معشوق

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۲۲، ۲۴ و ۲۸)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۴۱- گزینه «۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«لا علم لنا»: هیچ دانشی نداریم (رد گزینه ۱) / «إلّا»: جز (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «ما»: آن چه، آن چیزی که (رد گزینه ۳) / «علّمنا»: به ما یاد دادی (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(ترجمه)

۱۴۲- گزینه «۳»

(رضا معصومی)

«أ تزعم»: آیا گمان می‌کنی / «أنک»: که تو / «جرم صغیر»: جرم ناچیزی هستی (رد سایر گزینه‌ها) / «فیک»: در تو / «انطوی»: به هم پیچیده شده است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «العالم الأكبر»: دنیای بزرگتر (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۱۴۳- گزینه «۲»

(نوبیر امساکلی)

«لا تمیتوا»: (فعل نهی مخاطب) نمیرانید (رد گزینه ۱) / «القلوب»: دل‌ها را (رد گزینه ۳) / «كثرة الطّعام و الشّراب»: فراوانی غذا و نوشیدنی (رد گزینه ۳) / «یومت»: می‌میرد (رد گزینه ۴) / «كالزّرع»: همانند کشت (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «إذا»: هرگاه، اگر (رد گزینه ۱) / «كثّر»: (در اینجا) زیاد شود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الماء»: آب

(ترجمه)

۱۴۴- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه «۳»، «إنّما» به معنی «فقط، تنها» است که نادرست ترجمه شده است. دقت کنید «إنّ» از حروف مشبّهة بالفعل و به معنی «قطعاً، همانا» است، اما «إنّما» به معنی «فقط، تنها» به کار می‌رود.

(ترجمه)

۱۴۵- گزینه «۱»

(نوبیر امساکلی)

«هیچ چیزی نیست»: («لا» نفی جنس) لا شیء (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «بهتر از»: أحسن من (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بخشش»: العفو / «در هنگام توانمندی»: عند القُدرة (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۱۴۶- گزینه «۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

رسانا: ماده‌ای که مانع عبور جریان برق یا مانند آن می‌شود! (نادرست)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گوشت: قسمتی از بدن که روی استخوان قرار دارد! (درست)

گزینه «۲»: بیماری: درد و متضاد آن سلامتی است! (درست)

گزینه «۴»: گرسنه: کسی که احساس نیاز شدیدی به خوردن غذا می‌کند! (درست)

(واژگان)

۱۴۷- گزینه «۳»

(نوبیر امساکلی)

با توجه به مفهوم عبارت، «لیت (کاش)» برای جای خالی مناسب نیست، می‌توان از حرف مشبّه «إنّ (قطعاً)» استفاده کرد. (ترجمه عبارت: قطعاً زمین اطراف خورشید فروزان می‌چرخد!)

(انواع جملات)

۱۴۸- گزینه «۱»

(همیدرضا قائد امینی)

در گزینه «۱»، «إنّ» ادات شرط است و نباید آن را با حروف مشبّهة بالفعل اشتباه بگیریم. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «لیت، لکن، إنّ و لعلّ» از حروف مشبّهة بالفعل هستند.

نکته مهم درسی: «إنّ» و «أنّ» از حروف مشبّهة بالفعل هستند، اما «إنّ» (اگر) از ادوات شرط است و «أنّ» (که) نیز از حروفی است که بر سر فعل مضارع می‌آیند. باید مراقب باشیم آن‌ها را با حروف مشبّهة بالفعل اشتباه نگیریم.

(انواع جملات)

۱۴۹- گزینه «۴»

(سیر مفعولی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «لا» بر سر اسم نکره «خوف» آمده و از نوع نفی جنس است. (ترجمه: هیچ ترسی از دشمنان نادان نیست!) دقت کنید برای یافتن «لا» نفی جنس، به دنبال حرف «لا» می‌گردیم که بر سر یک اسم نکره آمده باشد و معنای «هیچ نیست» بدهد.

(انواع جملات)

۱۵۰- گزینه «۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، خبر حروف مشبّهة بالفعل، یک فعل نباشد.

در گزینه «۲»، «كأنّ» از حروف مشبّهة بالفعل، «إرضاء» اسم آن و «غایة» خبر آن است. دقت کنید فعل «لا تُدرک» جمله وصفیه برای اسم نکره قبل از خود است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لعل» از حروف مشبّهة بالفعل، «المطر» اسم آن و «ینزل» خبر آن است.

گزینه «۲»: «لعل» از حروف مشبّهة بالفعل، «الله» اسم آن و «یحب» خبر آن است.

گزینه «۳»: «لعل» از حروف مشبّهة بالفعل، ضمیر متصل «ی» اسم آن و «کنت» خبر آن است.

(انواع یملات)

فلسفه دوازدهم

۱۵۱- گزینه «۳»

(مفهم رضایی بقا)

با توجه به اینکه بشر، حیوان و ناطق، همان ذات و حقیقت انسان است، پس حمل آن‌ها بر انسان نیازی به دلیل ندارد.

اما از آنجا که حمل موجود و مخلوق بر انسان نیازمند دلیل است، پس قضایای «انسان موجود است» با «انسان مخلوق است» قابل مقایسه است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۷)

۱۵۲- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام «توماس آکوئیناس» که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد. او فلسفه تومیسیم را در اروپا پایه‌گذاری نمود که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد، دیگر فیلسوف مسلمان بود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۵۳- گزینه «۳»

(مفهم رضایی بقا)

از آنجا که ذات و حقیقت مثلث و سه‌ضلعی یکسان است، یعنی سه‌ضلعی بیان‌کننده ذات و حقیقت مثلث است، پس حمل سه‌ضلعی بر مثلث در قضیه «مثلث سه‌ضلعی است» نیاز به دلیل ندارد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۷)

۱۵۴- گزینه «۳»

(مفهم رضایی بقا)

در حال حاضر، همه اشیا یی که موجودند، «واجب‌الوجود» هستند، اما به واسطه علت‌هایشان، نه به واسطه خودشان. به عبارت دیگر این‌ها «واجب‌الوجود بالغیر» هستند.

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه ۱۲)

۱۵۵- گزینه «۲»

(مفهم رضایی بقا)

در رابطه امکانی، میان بودن یا نبودن حالت تساوی وجود دارد که به کمک علت، کفه بودن سنگین‌تر می‌شود. قضیه «دیوار خانه ما سفید است.» رابطه امکانی دارد. قضیه «عدد نه زوج است.» یک قضیه امتناعی و محال است.

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۱)

۱۵۶- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

امکان وجود «دریایی از جیوه» وجود دارد، گرچه در حال حاضر چنین چیزی موجود نباشد. اما امکان وجود «مربع پنج‌ضلعی» محال است، زیرا مربع ضرورتاً باید فقط چهار ضلع مساوی داشته باشد.

(فلسفه دوازدهم، همان ممکنات، صفحه ۱۱)

۱۵۷- گزینه «۲»

(مفهم رضایی بقا)

فلاسفه مسلمان می‌گویند، ذهن انسان نمی‌پذیرد که یک چیز هم موجود باشد و هم موجود نباشد. این قاعده را منطق دانان و فیلسوفان، اصل امتناع اجتماع نقیضین نامیده‌اند. انسان براساس این اصل، درمی‌یابد که پدیده‌ها خود به خود به وجود نمی‌آیند؛ زیرا اینکه چیزی خودش به وجود بدهد، به معنای آن است که چیزی که نیست، قبلاً باشد تا بتواند خودش را به وجود بیاورد و این، همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه ۱۷)

۱۵۸- گزینه «۳»

(مفهم رضایی بقا)

اصل «وجوب‌بخشی علت به معلول»، جهان را تابع رابطه‌ای ضروری و حتمی نشان می‌دهد؛ به گونه‌ای که اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می‌کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می‌شود و وجود آن، وجوب پیدا می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه ۲۰)

۱۵۹- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

دیوید هیوم، فیلسوف تجربه‌گرای اروپایی، تداعی علت را یک حالت روانی ناشی از توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها می‌داند. دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است که انسان آن را به‌طور فطری درک می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶، ۱۷ و ۲۱)

۱۶۰- گزینه «۴»

(مفهم رضایی بقا)

نتیجه و لازمه اصل سنخیت میان علت و معلول، نظم و قانونمندی‌های معین میان دسته‌های مختلف پدیده‌هاست. وجه اختصاصی موجودات، ماهیت و چیستی آن‌هاست.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی و همان علی و معلولی، صفحه‌های ۳ و ۲۰)